

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності	ІЗ Туризм та рекреація
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Туризм»
Курс, семестр	Курс – 1, семестр – 2
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 6, загальна кількість годин – 180, із яких: лекцій – 32 год., практичних занять – 28 год., форма семестрового контролю – екзамен
Мова викладання	Державна
Факультет, кафедра	Обліку та фінансів, кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму
Контактні дані розробника	<i>Викладач:</i> Япринець Тетяна, к.пед.н., доцент Контакти: каб. 411 (навчальний корпус № 4) e-mail: tetiana.yaprynets@pdau.edu.ua

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	ОК Основи туризмознавства та рекреації ОК Географія туризму та рекреації

Компетентності	<p><i>загальні:</i></p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p><i>спеціальні (фахові):</i></p> <p>ФК 3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.</p> <p>ФК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.</p>
-----------------------	---

Програмні результати навчання

- ПР 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
- ПР 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
- ПР 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.
- ПР 21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Освітня компонента забезпечує формування у здобувачів вищої освіти важливих соціальних навичок (soft skills), зокрема комунікативності, критичного й системного мислення, лідерських якостей, креативності, інноваційності, етичної свідомості, соціальної відповідальності, організованості, гнучкості, адаптивності та толерантності. Сукупність цих навичок сприяє готовності здобувачів до ефективної професійної діяльності в умовах високої конкуренції та динамічних змін на ринку туристичних послуг.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Туристичне краєзнавство» є формування у здобувачів вищої освіти цілісних знань і практичних умінь щодо аналізу та оцінювання туристичних ресурсів і рекреаційного потенціалу територій, інтерпретації та систематизації краєзнавчої інформації для прийняття обґрунтованих професійних рішень, розвиток екологічної та культурної свідомості, поваги до історико-культурної спадщини, а також удосконалення комунікативних і міжособистісних навичок, необхідних для відповідальної діяльності у сфері туризму.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Вступ до туристичного краєзнавства.
2. Розвиток туристичного краєзнавства.
3. Туристичні ресурси та туристичний потенціал територій.
4. Джерела та методи туристично-краєзнавчих досліджень.
5. Туристична картографія та її роль у краєзнавчій діяльності.
6. Територіально-просторова організація туристичних ресурсів та туристичне районування.
7. Рекреаційно-туристичне районування України.
8. Туристичні ресурси Полтавської області.
9. Етнокультурна спадщина України і Полтавського регіону.
10. Сталий розвиток та збереження природної і культурної спадщини.
11. Інтерпретація краєзнавчої інформації.
12. Екскурсія як форма туристично-краєзнавчої діяльності.
13. Планування та організація туристично-краєзнавчих подорожей.
14. Використання краєзнавчої інформації у створенні туристичного продукту.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
словесні: лекція, розповідь, пояснення, бесіда;
наочні: ілюстрування;
практичні: практичні роботи.
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду;
методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності.
3. Інноваційні та інтерактивні методи: дискусії, проектування професійних ситуацій, розроблення і

презентація проєктів, аналітичне есе, робота в групах, кейс-метод, моделювання, використання мультимедійних презентацій.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: тестовий контроль, практичні завдання, індивідуальний проєкт, усний самоконтроль.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється за накопичувальною системою, що передбачає нарахування балів за кожний вид навчальної діяльності відповідно до змістових тем освітнього компонента протягом семестру.

Результати поточного та підсумкового контролю фіксуються у журналі обліку аудиторної навчальної роботи, що забезпечує прозорість та об'єктивність оцінювання.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, за результатами якого виставляється остаточна оцінка та здійснюється запис у відомість обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала оцінювання та критерії визначення рівня сформованості результатів навчання подані у Додатку до силабусу навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Практичні завдання та завдання із самостійної роботи, Практичні завдання та завдання із самостійної роботи, що подаються з порушенням установлених термінів без поважних причин, оцінюються зі зниженням на 30 % від максимально можливого балу. Здобувач вищої освіти може бути не допущений до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів, нижчої за межу незадовільного рівня навчальних досягнень. У такому разі кафедра на своєму засіданні ухвалює рішення про недопущення здобувача до семестрового контролю та повідомляє про це деканат факультету шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. На підставі зазначеного рішення декан факультету видає розпорядження про недопущення здобувача вищої освіти до семестрового контролю. Такий здобувач вважається таким, що має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання підсумкового контролю можливе лише за наявності поважних причин та за дозволом деканату. Повторне проходження контрольного заходу з метою ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії, яку формує декан за участю викладачів відповідної кафедри. Оцінка, отримана під час другого повторного проходження контрольного заходу, є остаточною.

<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>У процесі навчання здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки, визначених у Кодексі академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету https://surl.li/xqtwpr. Здобувачі вищої освіти зобов'язані самостійно виконувати всі практичні, індивідуальні та завдання для самостійної роботи, не допускаючи плагіату та несанкціонованої допомоги. Використання чужих ідей, текстів, досліджень або результатів без належного посилання розцінюється як плагіат. Під час проведення будь-яких форм контролю забороняються списування, використання мобільних пристроїв та інших допоміжних засобів, не передбачених умовами завдання. Порушення принципів і норм академічної доброчесності може бути підставою для застосування заходів академічної відповідальності, зокрема: повторного проходження оцінювання; зниження або анулювання оцінки; неприйняття роботи до перевірки тощо. Взаємодія здобувачів вищої освіти з усіма учасниками освітнього процесу має ґрунтуватися на принципах поваги та толерантності, академічного партнерства й взаємодопомоги, відповідальності та особистої доброчесності, соціальної справедливості й недискримінації, а також дотримання норм ділового етикету.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Регулярне відвідування занять є обов'язковою умовою освітнього процесу та важливою передумовою успішного засвоєння навчального матеріалу. Здобувач вищої освіти повинен бути присутнім на лекційних та практичних заняттях згідно з розкладом. Пропуски занять дозволяються лише з поважних документально підтверджених причин. У разі відсутності студент зобов'язаний самостійно опрацювати пропущений матеріал та у визначений термін відпрацювати пропущене практичне заняття. Дотримання дисципліни відвідування занять є показником відповідального ставлення до навчання та професійного становлення здобувача.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної/інформальної освіти. Таке визнання можливе за умови документального підтвердження успішного проходження відповідних навчальних курсів на різних освітніх платформах. Процедура визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, здійснюється відповідно до Положення про порядок визнання</p>

	<p>результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://surl.li/ujwdjh).</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача із проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості врегулювання ситуації на рівні викладач – здобувач, останній може ініціювати процедуру апеляції.</p> <p>Підставами для оскарження результатів оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, визначеної у силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни; необ'єктивне оцінювання; наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачеві не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання.</p> <p>Здобувач вищої освіти може подати апеляцію не пізніше наступного робочого дня після оголошення результату оцінювання. Для цього він звертається до декана факультету з письмовою заявою, яку розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана за участю викладачів відповідної кафедри.</p> <p>Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення щодо наявності або відсутності підстав для оскарження оцінювання. Присутність здобувача на засіданні апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки комісії оформлюються протоколом і доводяться до відома здобувача та викладача.</p> <p>Результатом розгляду апеляції може бути одне з двох рішень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - попередня оцінка відповідає рівню досягнення результатів навчання й не змінюється; - попередня оцінка не відповідає рівню досягнення результатів навчання, і здобувач заслуговує іншої оцінки. <p>За результатами апеляції оцінка не може бути знижена.</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Основні:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 248 с. 2. Доценко А. І. Туристичне краєзнавство : навч. посібн. Київ : Університет «Україна», 2022. 128 с. 3. Кіптенко В., Малиновська О. Організація екскурсійних послуг. Підручник. Херсон. Олді-Плюс. 2018. 518 с. 4. Кочеткова І. В. Туристично-краєзнавчі студії: конспект лекцій для студентів спеціальності 242 Туризм (електронне видання). Київ, 2023. 92 с. 	

5. Кузьма-Качур М. І., Горват М. В. Основи краєзнавства: навч. посібн. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 256 с.
  6. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Ганич Н. М. Туристичні ресурси України. Київ: Знання, 2017. 382 с.
  7. Мальська М. П., Паньків Н. М. Туристично-ресурсний потенціал території : підруч. для студ. спец. 242 Туризм. Київ : Піча Ю. В., 2023. 533 с.
  8. Організація екскурсійної діяльності : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Л. А. Слатвінська. Умань : Візаві, 2022. 205 с.
  9. Про туризм : Закон України» від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 28.08.2025).
  10. Ярьоменко С. Г. Туристичні ресурси України: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 472 с.
- Допоміжні:*
11. Булава Л. М., Макаренко С. В., Гужва Ю. М., Ароян А. С. Монастирська гора, Яківці, Шведська Могила та Поле Полтавської битви Полтава : Швидкодрук, 2024. 156 с. (Історичні райони Полтави).
  12. Гапоненко Г. І., Парфіненко А. Ю., Шамара І. М. Організація сільського зеленого туризму : підруч. для студентів спец. «Туризм». Стер. вид. Суми : Університетська книга, 2021. 299 с.
  13. Мальська М. П., Гаталяк О. М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 222 с.
  14. Полтава – місто, в якому хочеться жити = Poltava, a very desirable city to live in : інформ.-презентац. проспект. Полтава : Говоров С. В., 2021. 112 с.
  15. Рутинський М.Й. Замковий туризм в Україні : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 430 с.
- Інформаційні ресурси:*
16. Головне управління статистики у Полтавській області. URL: <http://www.poltavastat.gov.ua>
  17. Департамент культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації. URL: <https://poda.gov.ua/structural-unit/departament-kultury-i-turyzmu>
  18. Державне агентство розвитку туризму України (ДАРТ) URL: <https://www.tourism.gov.ua>
  19. Полтавщина туристична. URL: <https://tourist.pl.ua/pamyatki-poltavshhini/>
  20. Природа Полтавщини. URL: <http://www.eco-poltava.gov.ua/stan.htm>
  21. Туристичний портал. URL: <https://discover.ua/>
  22. Навчальна платформа Академія URL: NTO.UA <https://academy.nto.ua/>

Реквізити

затвердження

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму 01 вересня 2025 року, протокол № 1.

Схема оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у Полтавському державному аграрному університеті

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	оцінка ЄКТС	Пояснення
90–100	відмінно	A	відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82–89	добре	B	дуже добре (вище за середній рівень, з кількома помилками)
74–81		C	добре (в цілому правильне виконання, з певною кількістю суттєвих помилок)
64–73	задовільно	D	задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60–63		E	достатньо (виконання задовольняє мінімальні критерії)
35–59	незадовільно	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)
1–34		F	незадовільно (з обов'язковим повторним опануванням освітнього компонента)

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	денна форма здобуття освіти ІЗТР бд 2025				
	виконання завдань на практичних заняттях	тестовий контроль	виконання індивідуального завдання	Екзамен	
1. Вступ до туристичного краєзнавства.	–		–		–
2. Розвиток туристичного краєзнавства.	–		–		–
3. Туристичні ресурси та туристичний потенціал територій.	4 (2 + 2)		–		4
4. Джерела та методи туристично-краєзнавчих досліджень.	4 (2 + 2)		–		4
5. Туристична картографія та її роль у краєзнавчій діяльності.	4 (2 + 2)		–		4
6. Територіально-просторова організація туристичних ресурсів та туристичне районування.	4 (2 + 2)		–		4

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом	
	денна форма здобуття освіти ІЗТР бд 2025					
	виконання завдань на практичних заняттях	тестовий контроль	виконання індивідуального завдання	Екзамен		
7. Рекреаційно-туристичне районування України.	8 (2+2+2+2)	14	–		8	
8. Туристичні ресурси Полтавської області.	8 (2+2+2+2)		–		8	
9. Етнокультурна спадщина України і Полтавського регіону.	4 (2+2)		–		4	
10. Сталій розвиток та збереження природної і культурної спадщини.	4 (2+2)		–		4	
11. Інтерпретація краєзнавчої інформації.	4 (2+2)		–		4	
12. Екскурсія як форма туристично-краєзнавчої діяльності.	4 (2+2)		–		4	
13. Планування та організація туристично-краєзнавчих подорожей.	4 (2+2)		–		4	
14. Використання краєзнавчої інформації у створенні туристичного продукту.	4 (2+2)		–		4	
Тестовий контроль	–			–		14
Виконання індивідуального завдання	–		–	10	–	10
Екзамен	–		–	–	20	20
Разом	56		14	10	20	100

Шкала та критерії оцінювання форм контролю

Форми контролю	Бали	Критерії оцінювання
Виконання практичних завдань (кожне практичне заняття містить 2 завдання)	2	завдання виконано повністю, самостійно та у повній відповідності до вимог. Структура роботи чітка й логічно побудована, усі обов'язкові елементи присутні та взаємопов'язані. Зміст свідчить про ґрунтовне розуміння теми, коректне поєднання теоретичних положень із практичним матеріалом. Аналіз є повним, аргументованим і професійно обґрунтованим, із використанням доречних прикладів. Виявлено самостійність мислення, здатність до оцінювання та формулювання обґрунтованих висновків і пропозицій. Висновки логічні, чітко впливають зі змісту виконаної роботи. Стиль викладу академічний, мова грамотна, оформлення повністю відповідає встановленим вимогам оформлення відповідає всім вимогам. Продемонстровано високий (відмінний) рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	1	завдання загалом відповідає вимогам, проте виконане з певними недоліками. Структура роботи дотримана, логіка викладу простежується, однак окремі питання розкриті поверхово або неповно. Теоретичні положення використано коректно, але аналіз має обмежену глибину, аргументація недостатньо розгорнута. Можливі поодинокі неточності, що не спотворюють загального змісту, але потребують уточнення. Самостійність мислення проявлена частково, критичний підхід виражений слабко. Практичні приклади наявні, проте не завжди доречні або недостатньо обґрунтовані. Вимоги до оформлення загалом

Форми контролю	Бали	Критерії оцінювання
		дотримані, можливі несуттєві стилістичні чи формальні похибки. Робота демонструє базове розуміння теми, але без цілісності та аналітичної глибини. Продемонстровано задовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	0	завдання не виконано або подано у формі, що не відповідає темі, меті та вимогам практичного заняття. Обов'язкові структурні елементи відсутні або не витримані, логіка викладу порушена. Зміст роботи містить суттєві логічні та/або фактологічні помилки, відсутні аналіз, аргументація та узагальнюючі висновки. Не простежується самостійність виконання, можливі ознаки некоректного запозичення або використання сторонніх матеріалів без належних посилань. Робота має фрагментарний, непослідовний характер, не демонструє засвоєння основного змісту теми та не пов'язана з завданнями практичного заняття. Результат виконання завдання не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
Тестовий контроль (передбачає 28 питань)	0,5	вірна відповідь, знання теоретичного матеріалу є достатнім
	0	неправильна відповідь на запитання, недостатнє знання теоретичного матеріалу
Індивідуальне завдання	9-10	індивідуальне завдання виконано на високому професійному рівні. Подано комплексну, логічно завершену туристично-краєзнавчу характеристику території з глибоким аналізом природних, історико-культурних, етнокультурних і подієвих ресурсів. Оцінка туристичного потенціалу є всебічною, з чітким виокремленням сильних сторін, обмежень і перспектив розвитку території. Запропоновані напрями туристичного використання є реалістичними, інноваційними та переконливо обґрунтованими з урахуванням принципів сталого розвитку, соціальної та культурної відповідальності. Аналіз ризиків має системний характер і супроводжується продуманими заходами їх мінімізації. Робота вирізняється високим рівнем самостійності мислення, аналітичної глибини та узагальнення. Висновки чіткі, логічно виведені зі змісту дослідження. Робота повністю відповідає вимогам академічної доброчесності, усі використані джерела коректно оформлені, ознаки некоректних запозичень відсутні. Продемонстровано високий (відмінний) рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	7-8	робота повністю відповідає вимогам завдання і демонструє достатньо високий рівень володіння матеріалом. Туристично-краєзнавча характеристика території є чіткою та структурованою, ресурси логічно класифіковані й пов'язані з оцінкою туристичного потенціалу. Запропоновані напрями туристичного використання території є обґрунтованими, враховують особливості цільових аудиторій, просторові та організаційні умови туристичної діяльності. Аналіз сталого розвитку та ризиків продуманий, наведені приклади відповідального використання природної й культурної спадщини. Використано релевантні джерела інформації, здійснено їх критичний добір і коректну інтерпретацію. Висновки логічні, аргументовані та відповідають змісту роботи. Оформлення загалом відповідає академічним стандартам, можливі незначні стилістичні неточності.

Форми контролю	Бали	Критерії оцінювання
		Продемонстровано дуже добрий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	5-6	робота має загалом впорядковану структуру. Подано характеристику території, опис основних туристично-краєзнавчих ресурсів і базову оцінку туристичного потенціалу. Запропоновані напрями туристичного використання території загалом відповідають ресурсній базі, однак їх обґрунтування є недостатньо розгорнутим. Аналіз просторової організації території проведений, проте окремі аспекти (доступність, взаємозв'язок ресурсів, рекреаційні обмеження) потребують уточнення. Принципи сталого розвитку та аналіз ризиків відображені, але без комплексності. Презентація виконана на задовільному рівні, можливі незначні помилки в оформленні. Продемонстровано добрий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	3-4	індивідуальне завдання виконано частково та містить базові елементи туристично-краєзнавчої характеристики, подані без належної системності. Загальна характеристика території наявна, проте опис туристичних ресурсів неповний і недостатньо структурований. Оцінка туристичного потенціалу поверхова, без чіткого розмежування сильних сторін і обмежень. Запропоновані напрями туристичного використання території описані формально, без глибокого обґрунтування. Аналіз просторової організації, ризиків та принципів сталого розвитку має декларативний характер. Використання джерел несистемне, посилання часто оформлені некоректно. Презентація містить структурні та стилістичні недоліки. Продемонстровано задовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	1-2	робота характеризується вкрай низьким рівнем опрацювання матеріалу та містить лише окремі, несистемні спроби опису території або її туристично-краєзнавчих елементів. Загальна характеристика подана поверхово або суперечливо, опис ресурсів фрагментарний. Оцінка туристичного потенціалу відсутня або має декларативний характер. Запропоновані варіанти туристичного використання території не обґрунтовані, не пов'язані з ресурсною базою та потребами цільових аудиторій. Просторові, часові та організаційні параметри туристичної діяльності не враховані або є нереалістичними. Елементи сталого розвитку, аналіз ризиків, як правило, відсутні або зведені до формальних згадок. Презентація виконана з істотними порушеннями вимог. Продемонстровано незадовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	0	робота не підлягає оцінюванню у зв'язку з відсутністю змістовного наповнення або грубою невідповідністю вимогам індивідуального завдання. Поданий матеріал має фрагментарний або хаотичний характер і не формує цілісної туристично-краєзнавчої характеристики території. Відсутні основні структурні елементи: загальна характеристика території, опис туристично-краєзнавчих ресурсів, оцінка туристичного потенціалу, приклади туристичного використання, узагальнюючі висновки. Логіка викладу не простежується, робота є непридатною для аналітичного розгляду. Виявлено порушення принципів

Форми контролю	Бали	Критерії оцінювання
		академічної доброчесності. Результат виконання завдання не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
Екзамен (білет містить 2 теоретичних питання і 1 практичне завдання)		<i>теоретичне питання (оцінюється окремо кожне з 2-ох теоретичних питань):</i>
		5-6 здобувач повно та послідовно розкриває зміст екзаменаційного питання, дотримуючись логічної структури відповіді. Основні положення теми викладені коректно, ключові поняття, категорії та елементи пояснені у взаємозв'язку. Відповідь є цілісною, логічно завершеною та змістовно правильною. Наводяться доречні приклади, професійні паралелі або узагальнення, що підтверджують розуміння матеріалу. Професійна термінологія використовується правильно та доречно, можливі лише поодинокі незначні неточності, які не впливають на загальне розуміння. Відповідь демонструє високий рівень теоретичної підготовки, аналітичність та здатність працювати з навчальним матеріалом на узагальненому рівні. Продемонстровано високий (відмінний або добрий) рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
		3-4 здобувач частково розкриває екзаменаційне питання, однак значна частина важливих аспектів залишається поза увагою. Відповідь має фрагментарну або недостатньо впорядковану структуру, з нечіткими або нелогічними переходами між окремими положеннями. Наводяться окремі визначення чи терміни, проте без належного пояснення, деталізації та встановлення взаємозв'язків. Приклади або ілюстрації відсутні чи використовуються формально. Професійна термінологія застосовується частково правильно, але з помітними помилками. Відповідь свідчить про обмежене розуміння теми та наявність теоретичних прогалин. Продемонстровано задовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
		1-2 здобувач наводить поодинокі, фрагментарні відомості, які частково стосуються теми, але не розкривають суті екзаменаційного питання. Відповідь не має чіткої структури, логіка викладу порушена або відсутня. Ключові положення теми не названі або подані неточно чи помилково. Знання мають поверховий характер, відсутнє розуміння змістових зв'язків між поняттями. Допускаються численні змістові та термінологічні неточності, однак у відповіді наявні мінімальні елементи, що формально пов'язані з темою питання. Продемонстровано незадовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
		0 здобувач не надає відповіді на екзаменаційне питання або відмовляється відповідати. Відповідь, якщо наявна, не має змістового зв'язку з поставленим питанням. Здобувач не може сформулювати жодного положення, що стосується суті теми, демонструє повну відсутність розуміння ключових понять. Допускає грубі теоретичні помилки, які спотворюють зміст основних термінів і категорій, не здатний відтворити елементарні дефініції, ознаки, структуру або сутність явища, про яке йдеться у питанні. Відповідь є непридатною для оцінювання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.
		<i>практичне завдання:</i>
7-8 здобувач повністю, чітко та логічно розкриває зміст практичного завдання, охоплюючи всі його ключові елементи. Відповідь має виразну, послідовну та		

Форми контролю	Бали	Критерії оцінювання
		структуровану логіку, запропоновані рішення є аргументованими та обґрунтованими. Відповідь містить достатню деталізацію, що засвідчує сформованість практичної компетентності та здатність інтегрувати теоретичні знання у практичну діяльність. Професійна термінологія використовується правильно й упевнено. Здобувач демонструє високий рівень практичного мислення та здатність приймати обґрунтовані професійні рішення. Продемонстровано високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	5-6	здобувач загалом повно та змістовно виконує практичне завдання, хоча окремі елементи подані без достатньої деталізації або поглибленого аналізу. Відповідь має зрозумілу логічну структуру та охоплює всі основні компоненти завдання. Ключові елементи визначені коректно, проте частина з них описана узагальнено. Наводиться аргументація вибору рішень, хоча приклади або пояснення можуть бути недостатньо розгорнутими. Професійна термінологія використовується переважно правильно, можливі поодинокі неточності. Відповідь свідчить про достатній рівень практичної підготовки, але з обмеженою аналітичністю. Продемонстровано добрий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	3-4	здобувач частково розкриває зміст практичного завдання, проте пропускає важливі компоненти або подає їх поверхово. Відповідь має фрагментарну структуру з нечіткими або нелогічними переходами між окремими елементами. Називається лише частина обов'язкових складових завдання, але без достатнього пояснення та деталізації. Обґрунтування рішень обмежене або формальне. Професійна термінологія використовується з помітними неточностями. Відповідь демонструє базове розуміння практичного аспекту, але не дозволяє сформулювати цілісне та обґрунтоване практичне рішення. Продемонстровано задовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	1-2	здобувач подає окремі, розрізнені фрагменти інформації, які лише частково стосуються змісту практичного завдання та не формують цілісного рішення. Відповідь не має чіткої логічної структури або побудована випадково й непослідовно. Ключові елементи практичного завдання названі неповно, неточно або з істотними помилками. Відсутнє обґрунтування запропонованих рішень, не простежуються причинно-наслідкові зв'язки між елементами. Допускаються суттєві змістові неточності, однак відповідь містить мінімальні елементи, що формально пов'язані з темою завдання. Продемонстровано незадовільний рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
	0	здобувач не виконав практичне завдання або надав відповідь, що не має змістового зв'язку з його умовами. Не продемонстровано розуміння суті завдання та здатності окреслити базові підходи до його виконання. Відповідь містить грубі змістові помилки, не дозволяє застосувати теоретичні знання у практичній ситуації та є непридатною для оцінювання. Формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання не підтверджено.